

Duhovno-glazbeno blago iz Hercegovine

Ostale korizmene popijevke

Don Niko Luburić, Mostar

(Nastavak)

U pjesmi *O Isuse, ljubav moja*, koja pripada nizu onih pjesama koje pjevaju o Isusu, uz veliku ljubav prema Isusu pokajnik traži oprostjenje svih svojih grijeha:

*O Isuse, meni prosti
Što sagriješi od mladosti.*

Kata Dodig iz Zvirića ne zaboravlja na Mariju i njenu veličinu:

*Oj Djevice, sveta, slavna,
Ti nebeska i zemaljska,
Pred Bogom si vele jaka.
Božija je milost puna,
Prepravna je tebi kruna.*

Premda smo istakli da ovih nekoliko zadnjih obrađenih pjesama ne pripadaju izravno korizmenima, pjesma *Povri svega Boga ljubi* je poziv i u korizmi i izvan korizme. Poziv je na ljubav prema Bogu. U njoj se ističu Božje zapovijedi kao orijentiri ljudskom životu.

Da bismo prikaz ostalih korizmenih popijevki upotpunili promotrimo ih sa književno-jezičnoga gledišta:

1. Sve obrađene pjesme spjevane su u osmercu osim pjesme *O Isuse, devlet moj* (osmerac je vrlo stari stih hrvatske književnosti).
2. Budući da se pojavljuju različite verzije iste pjesme, možemo zaključiti da su se pjesme usmeno širile i mijenjale (npr. *Sveti Pero crkvu gradi*).
3. Pjesme su ispjevane na štokavskom narječju i ikavskom govoru, ima elemenata ijekavskoga osobito na području istočno od Neretve (trebinjska biskupija).
Primjerice: *Sine Božji budi valjen*

Po sve vike vikov. Amen.

U pjesmi *Oj nediljče, Božji danče* Rastovača kod P-osušja.

*O Isuse, budi hvaljen
Po sve vijeke vjekov. Amen.*

U pjesmi *Pošetale tri Marije* župa Neum.

4. Vidljive su razlike u riječima *valjen, hvaljen, faljen*. Uglavnom se i danas govori *valjen* u zapadnom dijelu zapadne Hercegovine; *faljen* se čuje u zapadnoj i istočnoj Hercegovini; *hvaljen* je utjecaj standarda. Zbog težine izgovora dvoglasa *hv* u govoru dolazi do izražaja u odnosno *f*.
5. U pjesmama pojavljuju se i turcizmi (*fajda, devlet*) koji pokazuju da su pjesme nastajale i živjele u doba turske okupacije.

6. Pjesmama posebno stilsko obilježje daju riječi: *grišak, kojano, tekon, kruton, mloge, križon, majčevu, put-njiče, s anđelin, z dobrin, kunda, drćen, nori, in (kako ću in oprostiti u pjesmi Sveti Pero crkvu gradi)*.

7. Ima riječi koje se danas ne govore: *tezi, busak, udna djela, krvca celi, sangija, zguzgusnulo* itd. Ove se riječi po značenju mogu shvatiti tek iz konteksta.

Svjestan sam zbog spomenutih jezičnih činjenica da bi bilo vrlo korisno izvršiti detaljnu jezičnu raščlambu ovih popijevki. No nije to zadaća moga istraživanja. Nadajmo se da će to učiniti vičan jezikoslovac. Popijevke su, dakle, veoma zanimljive s obzirom na sadržaj, ali i na kretanje melodije i na način izvođenja.

18. Prvi stih popijevke: O ISUSE, LJUBAV MOJA
(Posebni naslov):

PJEVAČ:

Ime i prezime: RUŽA LUBURIĆ

Starost: 73 godine

Zvanje: domaćica

Rodom iz: Studenci

Ostali podaci o pjevaču: kei pok. Ante (Brke)

ZAPIS:

Nadnevak: 29. travnja 1993. godine

Mjesto: Studenci

Pokrajina: Hercegovina

Ime zapisivača: Niko Luburić, svećenik mostarske biskupije

Tiskano (da - ne): ne

♩ = 120

O I - su - se, lju - bav mo - ja,

te - be že - li du - ša mo - ja.

O Isuse, ljubav moja,
Tebe želi duša moja.
Duša želi, tijelo leti,
A ja drćen i trepečem
Da sakrijem dušu svoju.
Po dva krila anđelova,
A po treće Isusovo,
O Isuse, meni prosti,

O Isuse, meni prosti
Što sagriješi od mladosti.
Sine Božji, budi faljen
Po sve vijeke vijekon. Amen.

19. Prvi stih popijevke: OJ DJEVICE SVETA, SLAVNA
(Posebni naslov):

PJEVAČ:

Ime i prezime: KATA DODIG

Starost: 69 godina

Zvanje: domaćica

Rodom iz: Zviriči, župa Humac

Ostali podaci o pjevaču: djev. prezime Ilić

ZAPIS:

Nadnevak: 29. travnja 1993. godine

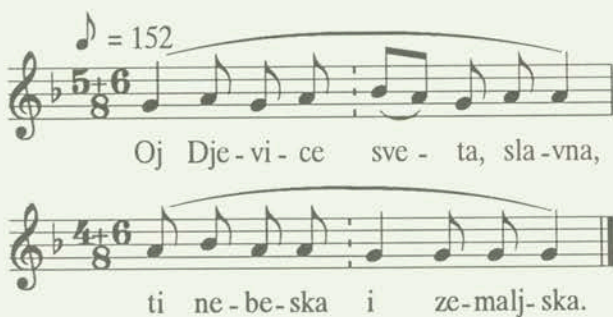
Mjesto: Zviriči, župa Humac

Pokrajina: Hercegovina

Ime zapisivača: Niko Luburić, svećenik mostarske biskupije

Tiskano (da - ne): ne

$\text{♩} = 152$

Oj Dje - vi - ce sve - ta, sla - vna,
ti ne - be - ska i ze - malj - ska.

Oj Djevice sveta, slavna,
Ti nebeska i zemaljska
Pred Bogom si vele jaka.
Božija je milost puna,
Prepravna je tebi kruna,
Od Isusa Sina tvoga
O Isuse, budi faljen
Po sve vijeke vijekon. Amen.

20. Prvi stih popijevke: POVRI SVEGA BOGA LJUBI
(Posebni naslov):

PJEVAČ:

Ime i prezime: KATA BEŠLIĆ

Starost: 72 godine

Zvanje: domaćica

Rodom iz: Rastovača, župa Posušje

Ostali podaci o pjevaču: djev. prezime Martić

ZAPIS:

Nadnevak: 27. travnja 1993. godine

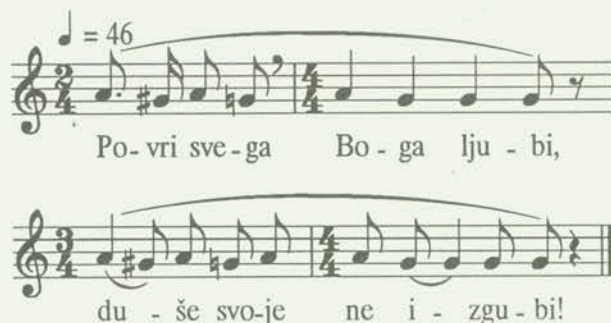
Mjesto: Rastovača, župa Posušje

Pokrajina: Hercegovina

Ime zapisivača: Niko Luburić, svećenik mostarske biskupije

Tiskano (da - ne): ne

$\text{♩} = 46$

Po - vri sve - ga Bo - ga lju - bi,
du - še svo - je ne i - zgu - bi!

Povri svega Boga ljubi,
Duše svoje ne izgubi!
Ne kuni se Bogom, brate,
Srdžba Božja priče na te.
U nedilju, brate, tezi,
Boga moli, a ne lezi.
Starijega poštovati,
A nikoga ne psovati.
Bog je reka: "Ne ubiti,
Neg iskrnjeg svog ljubiti."
Iskrnjega tila svoga,
Brez zakona boj se Boga.
Svemogućí Bog ti veli:
"Tuđe ništa ne poželi!
Di se tuđe ne povraća,
To se grišak ne oprašća."
Sine Božji, budi valjen
Po sve vike vikov. Amen.

(Kraj)

NOVE KNJIGE

1. Niko Luburić: **DUHOVNE POPIJEVKE IZ HERCEGOVINE**, Cijena 60,00 Kn. Naručuje se kod: Niko Luburić, V. Rabadana 4, 58420 Bol-Brač ili Institut za crkvenu glazbu "Albe Vidaković", Kaptol 29, 41000 ZAGREB
2. Ante Vukasović: **PEDAGOGIJA**, Cijena 100,00 Kn. Naručuje se kod Izdavača: Hrvatski katolički zbor "MI", 41000 Zagreb, Mesnička 2